

HELENA SZMUNESS

ur. 1948; Kemerowo, Rosja

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Drugi wywiad z panią Heleną Szmuness obejmuje okres jej życia w Lublinie po przyjeździe z ZSRR (lata 1959-1966) i w Warszawie (1966-1968). Pani Helena opisuje pierwsze wrażenia z Polski: rzucającą się w oczy biedę i procesy adaptacyjne: uczenie się języka polskiego, pierwszych przyjaciół, pierwsze prowizoryczne mieszkania. Duża część rozmowy poświęcona jest szkołom, do których uczęszczała: Szkole Podstawowej nr 6 im. Traugutta i Liceum Sióstr Kanoniczek na Podwalu, w tym czasie już świeckie. Pani Helena wspomina nauczycielki, które wiele dla niej znaczyły – Janinę Wojciechowską i Elżbietę Ziarkowską, koleżanki, relacje między dziećmi, atmosferę w szkole – w tym przytłaczającą, przemocową i też bardzo pruderyjną atmosferę w liceum. Opisuje również domy, w których mieszkała w Lublinie z rodzicami: na początku w budynku Jesziwy, w której mieścił się wtedy Instytut Medycyny Pracy i Higieny Wsi, następnie w Alejach Racławickich i na koniec na Czwartku. Towarzyszą temu opowieści o sąsiadach – przyjaciółach rodziny, w tym także o ich zachowaniach w 1968 r.

Z rozmowy dowiadujemy się też o miejscach w Lublinie, które były ważne dla pani Heleny. Należały do nich: czytelnia MPiK-u na Krakowskim Przedmieściu, Ogród Saski, kina Koziołek i w budynku Jesziwy.

Pani Helena wspomina dość skrótowo swój udział w zajęciach organizowanych przez lubelski TSKŻ: kółka zainteresowań, zajęcia teatralne i obozy młodzieżowe. Ważniejsze było dla niej środowisko teatralno-artystyczne, spotykające się w klubie SPATIF-u, czyli w Norze. Opisuje krótko swoje roczne studia na rusycystyce na UMCS, po których nastąpił wyjazd do Warszawy. Wspomnienia z Warszawy dotyczą nauki w Studium Teatralnym Idy Kamińskiej, występów w Teatrze Żydowskim, a także codzienności w trudnej sytuacji finansowej ubogiej studentki.

Data i miejsce nagrania	2013-05-16, Londyn
Rozmawia/a	Tomasz Czajkowski
Słowa kluczowe	Helena Szmuness, streszczenie relacji mówionej
Autor streszczenia	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"